

Informatieblad

Minder jongvee

Ammoniakreductie

Jongvee draagt bij aan de totale stikstofuitstoot van de veestapel op een melkveebedrijf. Na de opname van het rantsoen scheidt het dier overtollig stikstof uit, onder andere via urine in de vorm van ureum. Ureum wordt door contact met mest op de vloer en in de mestkelder snel omgezet naar ammoniak.

Jongvee is minder efficiënt in het vastleggen van stikstof dan melkvee. Legt melkvee ongeveer 75 procent van de opgenomen stikstof niet vast, bij jongvee is dat 85 tot 95 procent. Minder jongvee leidt daardoor tot minder stikstofuitscheiding en dus tot een daling van de ammoniakemissie.

Daalt het aandeel jongvee met 0,5 per 10 melkkoeien, dan neemt de ammoniakemissie met ongeveer 2% af.

Resultaat

Sector: Melkvee
Reductie: Afhankelijk van daling jongvee

Effect op:	Beoordeling:
Milieu	+
Technisch resultaat	+
Welzijn	+
Diergezondheid	+
Arbeid	+
Kosten	+

-- zeer negatief; - negatief; 0 neutraal;
+ positief; ++ zeer positief

Proeftuin Natura 2000 Overijssel combineert het ontwikkelen en toepassen van ammoniakreducerende maatregelen in de praktijk, met de kennisuitwisseling tussen veehouders, adviseurs en andere betrokkenen. Meer weten? Kijk op www.proeftuinnatura2000.nl

Mede mogelijk gemaakt door:

Uitgevoerd door:

Jongvee legt minder stikstof vast dan melkvee en dat levert extra ammoniak-emissie op. Streven is om zo min mogelijk dieren in de stal te hebben die geen melk geven.

Het aantal van 6 stuks jongvee op 10 melkkoeien is haalbaar voor het gemiddelde bedrijf. Het houden van minder jongvee is op een aantal manieren te realiseren:

- afvoeren van overtollig jongvee;
- hogere melkproductie per koe;
- verhogen duurzaamheid veestapel.

Afvoeren van overtollig jongvee

Door overtollig jongvee af te voeren neemt de stikstofuitstoot door jongvee op het afvoerende bedrijf af. Daardoor is er een efficiëntere benutting van het voer voor melkproductie met minder verliezen van stikstof en ammoniak. Een nog hogere reductie is te behalen met het uitbesteden van de totale jongveeopfok.

Hogere melkproductie per koe per jaar

Bij een hogere melkproductie per koe zijn minder koeien nodig, dus minder jongvee, om bij eenzelfde uitvalpercentage koeien te vervangen. Met het wegvallen van het melkquotum is het verhogen van de

melkproductie voor veel veehouders interessant. Uitgangspunt is zoveel mogelijk voer om te zetten naar melk, dat is bij een hogere productie efficiënter. Het economisch rendement van melk produceren is beter dan het opfokken van jongvee.

Verhogen duurzaamheid veestapel

Verduurzaming van de veestapel leidt tot een hogere levensproductie per koe. Het vervangingspercentage heeft een grote invloed op de hoeveelheid jongvee die een bedrijf aanhoudt om afgevoerde melkkoeien te vervangen en een veestapel van lacterende dieren in stand te houden. Het gemiddelde cijfer in Nederland ligt nu rond de 30 tot 35% vervanging per jaar. Dat percentage is terug te brengen tot een maximum van 25% vervanging, of zelfs lager.

Meer informatie

Er zijn ook informatiebladen beschikbaar van 'hogere productie per koe' en 'verhogen duurzaamheid'. Nog meer ammoniakemissie reducerende maatregelen zijn te vinden in de digitale gereedschapskist via www.proeftuinnatura2000.nl.

Melkveehouder
Frits Valk:

'Minder jongvee betekent oudere koeien'

Met 5,5 stuks jongvee per 10 melkkoeien houdt de maatschap Valk-Jansen een minimale hoeveelheid jongvee aan. 'Dan worden de koeien vanzelf ouder', geeft Frits aan. Met 18.000 kilo melk per hectare zijn ze bovendien zelfvoorzienend. 'Het voer moet daar terecht komen waar er melk van gemaakt wordt: bij de melkkoeien dus.'

Eigenlijk voert de maatschap Valk uit Dalfsen al jaren het beleid om zo min mogelijk jongvee aan te houden. 'We houden precies genoeg aan om de melkkoeien te vervangen.' Zo'n 25% vervanging betekent jaarlijks 20 instromende vaarzen in de veestapel van 90 koeien. 'Met dit aantal stuks jongvee kunnen we ook nog wel wat groeien in koeien', ervaart Frits. Hij maakt een selectie in de vaarskalveren die geboren worden

tussen half augustus en 1 maart. 'Omdat we inzetten op vaarzen die in de herfst kalven, dan is de melk het duurst. Bij teveel vaarskalveren selecteren we meteen om niet teveel jongvee aan te houden.' De veestapel is dankzij deze strategie ook ouder geworden: gemiddeld 5 jaar, waarbij de levensproductie bij afvoer schommelt rond 45.000 kilo melk.

Met 5,5 stuks jongvee per 10 melkkoeien heeft het melkveebedrijf ook wel het minimum aan jongvee bereikt, geeft Frits aan. 'Waar we nog wel wat winst kunnen halen is bij de inzet van nog meer Belgisch blauw sperma. Dat levert een hogere kalverprijs op dan de verkoop van vaarskalveren.'